

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
TOMASZ CHRÓSTNY

RWR.610.7.2018.ZR

Wrocław, 6 lipca 2020 r.

WERSJA JAWNA

Decyzja nr RWR 05/2020

- I. Na podstawie art. 27 ust. 1 i ust. 2, w związku z art. 24 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1076), po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu postępowania w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów,
- w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów -
uznaje się za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, zachowanie **Euro Providus S.A. z siedzibą w Częstochowie**, polegające na nieobniżaniu, w przypadku przedterminowej spłaty kredytu konsumenckiego, całkowitego kosztu kredytu o koszty prowizji, które dotyczą okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy, co jest niezgodne z art. 49 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz.U. z 2019 r. poz. 1083) oraz godzi w zbiorowe interesy konsumentów - i stwierdza się zaniechanie jej stosowania z dniem 3 listopada 2019 r.
- II. Na podstawie art. 26 ust. 2, w związku z art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1076), po przeprowadzeniu postępowania w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów,
- w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów -
nakłada się na **Euro Providus S.A. z siedzibą w Częstochowie** obowiązek usunięcia trwających skutków naruszenia zbiorowych interesów konsumentów opisanego w pkt I sentencji decyzji poprzez:

1) złożenie jednokrotnego oświadczenia o następującej treści:

„W związku z decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wydaną w dniu 2020 r. nr RWR/2020 Euro Providus S.A. z siedzibą w Częstochowie informuje, że stosowała praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów polegającą na nieobniżaniu, w przypadku przedterminowej spłaty kredytu konsumenckiego, całkowitego kosztu kredytu o koszty prowizji, które dotyczą okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy, co jest niezgodne z art. 49 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim (Dz.U. z 2019 r. poz. 1083) oraz godzi w zbiorowe interesy konsumentów. Decyzja Prezesa UOKiK nr RWR.../2020 z dnia 2020 r. dostępna jest pod adresem www.uokik.gov.pl”, w następujący sposób:

[1] czarną czcionką (kod szesnastkowy RGB #000000) ARIAL na białym tle (kod szesnastkowy RGB #ffffff),

[2] tekst powyższego oświadczenia wyjustowany,

- [3] czcionką pogrubioną (bold) fragment: „**Euro Providus S.A. z siedzibą w Częstochowie informuje, że stosowała praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów polegającą na nieobniżaniu, w przypadku przedterminowej spłaty kredytu konsumenckiego, całkowitego kosztu kredytu o koszty prowizji, które dotyczą okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy**”,
- [4] w górnej części strony głównej domeny www.europrovidus.com i na każdej innej stronie internetowej przedsiębiorcy zastępującej tę stronę w przyszłości, bez możliwości zamknięcia informacji przez użytkownika; oświadczenie ma być widoczne przez cały czas, gdy użytkownik jest na stronie (oświadczenie nie może przybrać formy np. rotacyjnego banera czy slajdera),
- [5] czcionka powinna odpowiadać wielkości czcionki zwyczajowo używanej na ww. stronie internetowej, tekst umieszczony w ramce, o rozmiarze takim, aby była ona w całości wypełniona oświadczeniem, o którym mowa w niniejszym punkcie, z uwzględnieniem marginesu 2,5 cm z każdej strony,
- [6] fragment: „**Decyzja Prezesa UOKiK nr RWR .../2020**” będzie stanowić hipertączę prowadzące do strony internetowej: https://decyzje.uokik.gov.pl/bp/dec_prez.nsf;
- [7] powyższe oświadczenie powinno znajdować się na stronie przez okres trzech miesięcy od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji,

- 2) przekazanie przez Euro Providus S.A. z siedzibą w Częstochowie listem poleconym, w terminie miesiąca od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji, każdemu konsumentowi, który w okresie od 16 maja 2016 r. do dnia 3 listopada 2019 r. spłacił przed terminem (przed zakończeniem umowy) pożyczkę uzyskaną w Euro Providus S.A. z siedzibą w Częstochowie albo w okresie od dnia 16 maja 2016 r. do dnia 3 listopada 2019 r. zawarł „Umowę pożyczki gotówkowej nr...” i spłacił ją przed terminem (przed zakończeniem umowy), pisma zawierającego następującą informację:

„W związku z decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wydaną w dniu 2020 r. nr RWR .../2020 Euro Providus z siedzibą w Częstochowie informuje, że stosowała praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów polegającą na nieobniżaniu, w przypadku przedterminowej spłaty kredytu konsumenckiego, całkowitego kosztu kredytu o koszty prowizji, które dotyczą okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy, co jest niezgodne z art. 49 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim (Dz.U. z 2019 r. poz. 1083) oraz godzi w zbiorowe interesy konsumentów.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że w związku z wcześniejszą spłatą przez Panią/Pana pożyczki w celu odzyskania nadpłaconej kwoty istnieje możliwość złożenia reklamacji. Reklamację należy przestać pocztą na adres: [Euro Providus S.A. uzupełni adres], złożyć osobiście w lokalu spółki albo w oddziale Euro Providus S.A. lub przestać drogą mailową na adres: [Euro Providus S.A. uzupełni adres mailowy] wraz ze wskazaniem sposobu dokonania zwrotu nadpłaconej kwoty (np. przelew na konto pożyczkobiorcy, przekaz pocztowy na adres pożyczkobiorcy etc.)”,

- 3) dokonanie zwrotu - w ramach przysporzenia konsumenckiego - części prowizji, proporcjonalnie do okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy pożyczki w związku z jej wcześniejszą spłatą, konsumentom, którzy w okresie od dnia 16 maja 2016 r. do dnia 3 listopada 2019 r. spłacili przed terminem (przed zakończeniem

umowy) pożyczkę uzyskaną w Euro Providus S.A. z siedzibą w Częstochowie albo w okresie od dnia 16 maja 2016 r. do dnia 3 listopada 2019 r. zawarli „Umowę pożyczki gotówkowej nr...” i spłacili ją przed terminem (przed zakończeniem umowy) i złożyli reklamację, o której mowa w pkt II.2 niniejszej decyzji. Ww. zwrotu Euro Providus S.A. z siedzibą w Częstochowie dokona w terminie 30 (trzydziestu) dni od złożenia reklamacji, w sposób wskazany przez konsumenta w ww. reklamacji.

- III. Na podstawie art. 77 ust. 1, w związku z art. 80 i 83 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1076), w związku z art. 264 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 ze zm.),
- w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów -
postanawia się o obciążeniu **Euro Providus S.A. z siedzibą w Częstochowie** kosztami postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów w kwocie 31,20 zł (słownie złotych: trzydzieści jeden 20/100) i zobowiązuje do ich zwrotu Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w terminie 14 (czternastu) dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: „Prezes Urzędu”, „Prezes UOKiK”), z uwagi na szczególne znaczenie ochrony i bezpieczeństwa konsumentów na rynku usług finansowych, przeprowadził postępowanie wyjaśniające, w sprawie wstępnego ustalenia, czy przy oferowaniu przez **Euro Providus S.A. z siedzibą w Częstochowie** (dalej także: „Spółka” i „EP”) konsumentom pożyczki gotówkowej, nie doszło do naruszenia przepisów ww. ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (dalej: „uokik”) lub innych ustaw chroniących interesy konsumentów (sygn. RWR-403-15/17/ZR). W trakcie podjętych działań Prezes Urzędu uzyskał zarówno stosowane przez przedsiębiorcę wzorce umowne, jak i wybrane, zanonimizowane umowy, zawarte z konsumentami. Wyniki analizy zgromadzonych dowodów wykazały, że działania przedsiębiorcy mogą być bezprawne, sprzeczne z dobrymi obyczajami i stanowić przejawy naruszenia zbiorowych interesów konsumentów.

Postępowanie wyjaśniające wykazało, że Spółka interpretuje art. 49 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz.U. z 2019 r. poz. 1083, dalej: „ukk”) w ten sposób, że w przypadku przedterminowej spłaty pożyczki całkowity koszt kredytu nie ulega obniżeniu o kwotę prowizji proporcjonalną do okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy.

W związku z powyższymi ustaleniami, w dniu 20 listopada 2018 r., postanowieniem nr RWR 55/2018, Prezes Urzędu wszczął postępowanie w sprawie stosowania przez Spółkę praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, polegającej na nieobniżaniu w przypadku przedterminowej spłaty kredytu konsumenckiego całkowitego kosztu kredytu o koszty prowizji, które dotyczą okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy, co może być uznane za niezgodne z art. 49 ust. 1 ukk oraz godzić jednocześnie w zbiorowe interesy konsumentów.

(dowód: karta 1-3, t. II akt postępowania)

Ponadto, Prezes Urzędu - postanowieniem nr RWR 46/2019 z dnia 26 lipca 2019 r., zaliczył w poczet dowodów w przedmiotowym postępowaniu materiał dowodowy zebrany w trakcie nadmienionego postępowania wyjaśniającego (sygn. akt: RWR-403-15/17/ZR), tj.:

- postanowienie nr RWR 47/2017 z dnia 07.06.2017 r.,
- pismo Prezesa Urzędu z dnia 07.06.2017 r.,

- wydruk z KRS dot. Spółki,
- wydruki ze strony internetowej Spółki,
- pismo Spółki z dnia 30.06.2017 r., wraz załącznikami,
(dowód: karta 12, t. II akt postępowania)

W toku postępowania Spółka, w piśmie z dnia 10 grudnia 2018 r., ustosunkowała się do postawionego zarzutu. Przedstawiła umowną definicję prowizji, którą - zgodnie z pkt 1 ust. 2a „Umowy pożyczki gotówkowej nr ...” (dalej: „Umowa”) - jest: „

Spółka wskazała następnie, iż zarówno z ww. treści postanowienia, jak i z treści art. 49 ust. 1 ukk wynika, iż prowizja pobierana przez EP, w związku z udzieleniem pożyczki gotówkowej jest wynagrodzeniem Spółki za czynności przygotowawcze związane z udzieleniem pożyczki, na które składają się:

Jak wskazała Spółka, „opisane wyżej czynności nie są powiązane w żaden sposób z okresem spłaty pożyczki, albowiem poprzedzają podpisanie umowy pożyczki i spełniają (co do zasady) podstawową funkcję rekompensaty kosztów administracji i organizacji procesu udzielania pożyczek i poniesionych przez EP”.

(dowód: karta 8, t. II akt postępowania)

W kolejnym piśmie z dnia 14 listopada 2019 r., Spółka zawiadomiła o wprowadzeniu - zarządzeniem Prezesa Zarządu Euro Providus S.A. w Częstochowie - z dniem 4 listopada 2019 r. nowego wzoru „Umowy pożyczki gotówkowej nr...”. Zgodnie z nowym, postanowieniem pkt 3 tego wzorca: *„Pożyczkobiorca ma prawo w każdym czasie do spłaty kwoty pożyczki przed terminem obowiązywania określonym w umowie. W takim przypadku całkowity koszt pożyczki ulega obniżeniu o tę część oprocentowania, prowizji i opłaty za ryzyko, która dotyczy okresu o który skrócono czas obowiązywania umowy. Rozliczenie pożyczki (należnej Pożyczkobiorcy nadpłaty kosztów) nastąpi w terminie 14 dni, od dokonania całkowitej spłaty pożyczki. W przypadku przedterminowej częściowej spłaty kwoty pożyczki odpowiedniemu zmniejszeniu ulega liczba rat pożyczki pozostałych do spłaty oraz wysokość ostatniej raty. Nie ulega zmianie wysokość rat pożyczki wymagalnych po dniu dokonania częściowej spłaty pożyczki przed terminem określonym w umowie (...)”.*

(dowód: karta 16, t. II akt postępowania)

Spółka poinformowała także o dokonaniu kolejnych zmian w Umowie oraz w tekście regulaminu, stosownie do zarządzenia Prezesa Zarządu Euro Providus S.A. w Częstochowie Nr z dnia 20 lutego 2020 r. Zmodyfikowano nim m.in. postanowienie pkt 3 Umowy, rozszerzając je o regulację dotyczącą zwrotu pomniejszonej proporcjonalnie jednorazowej kwoty „Dostawa w domu” (pozostała treść postanowienia nie uległa zmianie). Tym samym pkt 3 Umowy w ostatecznym brzmieniu przybrał treść: *„Pożyczkobiorca ma prawo w każdym czasie do spłaty kwoty pożyczki przed terminem obowiązywania określonym w umowie. W takim przypadku całkowity koszt pożyczki ulega obniżeniu o tę część oprocentowania, prowizji, opłaty za ryzyko oraz opłaty za usługę Dostawa w domu, która dotyczy okresu o który skrócono czas obowiązywania umowy. Rozliczenie pożyczki (należnej Pożyczkobiorcy nadpłaty kosztów) nastąpi w terminie 14 dni, od dokonania całkowitej spłaty pożyczki. W przypadku przedterminowej częściowej spłaty kwoty pożyczki odpowiedniemu zmniejszeniu ulega liczba rat pożyczki pozostałych do spłaty oraz wysokość ostatniej raty. Nie ulega zmianie wysokość rat pożyczki wymagalnych po dniu dokonania częściowej spłaty pożyczki przed terminem określonym w umowie (...)”.*

(dowód: karta 32, t. II akt postępowania)

Prezes Urzędu, pismem z dnia 9 marca 2020 r., zawiadomił Spółkę o zakończeniu zbierania materiału dowodowego w niniejszym postępowaniu oraz o możliwości zapoznania się z materiałem zgromadzonym w aktach sprawy. Zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 10 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256 ze zm., dalej również „k.p.a.”), Spółka została także poinformowana o możliwości wypowiedzenia się przed wydaniem decyzji co do zebranych dowodów i materiałów. Spółka nie skorzystała z ww. uprawnień.

(dowód: karta 19, t. II akt postępowania)

Stan faktyczny

Euro Providus S.A. z siedzibą w Częstochowie jest spółką prawa handlowego wpisaną do Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS:0000248917. W zakresie działalności gospodarczej Spółka zajmuje się m.in. udzieleniem pożyczek gotówkowych.

Spółka jest również wpisana - pod nr RIP000179 - do rejestru instytucji pożyczkowych, prowadzonego przez Komisję Nadzoru Finansowego.

Spółka udziela kredytów konsumenckich i w ramach tej działalności zawiera z konsumentami umowy pożyczki, wymienione w art. 3 ust. 2 pkt 1 ustawy o kredycie konsumenckim, postępując się wzorcem umowy pn. „Umowa pożyczki gotówkowej nr ... „ (dalej: „Umowa”). Wzorzec ten stosowany jest od dnia 11 marca 2016 r. Spółka

W Umowie Spółka stosowała - do dnia 3 listopada 2019 r. - m.in. postanowienia o treści:

- pkt I ust. 2a. „Prowizja - wynagrodzenie Pożyczkodawcy za czynności udostępniania pożyczki gotówkowej na rzecz Pożyczkodawcy (pokrycie kosztów organizacji działalności pożyczkowej bez kosztów windykacji). Jest to opłata stała i bezzwrotna, niezależna od okresu korzystania z pożyczki, obliczana proporcjonalnie do wartości udzielonej pożyczki i spłacana w cotygodniowych ratach”;
- pkt I. ust. 3. „Pożyczkobiorca ma prawo w każdym czasie do spłaty kwoty pożyczki przed terminem obowiązywania określonym w umowie. W takim przypadku całkowity koszt pożyczki ulega obniżeniu o tę część oprocentowania i opłaty za ryzyko, która dotyczy okresu o który skrócono czas obowiązywania umowy.”

Ocena prawna ustalonych faktów

Naruszenie interesu publicznego

Treść art. 1 ust. 1 uokik ogranicza zastosowanie jej przepisów wyłącznie do ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów, podejmowanej w interesie publicznym. Oznacza to, że warunkiem koniecznym do uruchomienia procedur i zastosowania instrumentów określonych w tej ustawie jest zaistnienie takiego stanu faktycznego, w którym działania przedsiębiorców - naruszając jej przepisy - stanowią potencjalne zagrożenie interesu publicznego. Niniejsze postępowanie dotyczy nieobniżania w przypadku przedterminowej spłaty kredytu konsumenckiego całkowitego kosztu kredytu o koszty prowizji, które dotyczą okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy, co może być uznane za niezgodne z art. 49 ust. 1 ukk. W opinii Prezesa Urzędu rozpatrywana sprawa ma charakter publicznoprawny, albowiem wiąże się z ochroną interesu wszystkich

konsumentów, którzy zawarli ze Spółką umowę o kredyt konsumencki oraz zdecydowali się na skorzystanie z uprawnienia do przedterminowej spłaty kredytu. Interes publicznoprawny przejawia się także w postaci zbiorowego interesu konsumentów, co oznacza, iż każde naruszenie zbiorowego interesu konsumentów jest jednocześnie naruszeniem interesu publicznoprawnego. Zatem w niniejszej sprawie uzasadnione było podjęcie przez Prezesa Urzędu działań przewidzianych w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów. W tym stanie rzeczy przyjąć należy, iż do oceny stanu faktycznego niniejszej sprawy zastosowanie mają przepisy ww. ustawy, a dotyczące jej postępowanie jest prowadzone w interesie publicznym.

Naruszenie art. 24 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów

Zgodnie z art. 24 ust. 1 uokik zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Jednocześnie zgodnie z art. 24 ust. 2 uokik, przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami zachowanie przedsiębiorcy. Na gruncie niniejszej sprawy zbiorowe interesy konsumentów podlegają zatem ochronie przed wymierzonymi w nie naruszeniami, polegającymi na sprzecznych z prawem działaniach przedsiębiorcy.

Stwierdzenie przez Prezesa Urzędu stosowania przez Spółkę praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów wymaga zatem stwierdzenia łącznego zaistnienia następujących przesłanek:

- 1) kwestionowane zachowania są działaniami przedsiębiorcy,
- 2) zachowania te są sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami,
- 3) zachowania te naruszają zbiorowe interesy konsumentów.

Status przedsiębiorcy

Zgodnie z przepisem art. 4 pkt 1 uokik, ilekroć w ustawie jest mowa o przedsiębiorcy, rozumie się przez to przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz.U. z 2019 r., poz. 1292), a także m.in.: osobę fizyczną, osobę prawną, a także jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, organizującą lub świadczącą usługi o charakterze użyteczności publicznej, które nie są działalnością gospodarczą w rozumieniu przepisów ustawy Prawo przedsiębiorców.

EP jest przedsiębiorcą prowadzącym we własnym imieniu działalność gospodarczą, działającym w formie spółki akcyjnej, to jest będącym osobą prawną, wpisaną do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego. Tym samym Spółka przy wykonywaniu działalności gospodarczej podlega rygorom określonym w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów, a jej działania mogą podlegać ocenie w aspekcie naruszenia zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Sprzeczność zachowania przedsiębiorcy z prawem lub dobrymi obyczajami

Na gruncie uokik sankcjonowane jest zachowanie przedsiębiorcy sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami. Sprzeczność z prawem działania lub zaniechania przedsiębiorcy może być ujmowana jako zachowanie niezgodne z obowiązującymi przepisami prawa stanowionego. Dobre obyczaje natomiast pozostają klauzulą generalną, która podlega konkretyzacji na okoliczność danego stanu faktycznego. Naruszenie przez przedsiębiorcę przepisów prawa stanowionego lub dobrych obyczajów jest jednocześnie wyrazem naruszenia obowiązującego porządku prawnego, który obejmuje zarówno nakazy i zakazy

wynikające z norm prawa powszechnie obowiązującego, jak i nakazy i zakazy wynikające z zasad współzycia społecznego i dobrych obyczajów.

Rozważenia wymaga zatem kwestia, czy zachowanie przedsiębiorcy było zgodne czy też niezgodne z obowiązującymi zasadami porządku prawnego lub dobrymi obyczajami. Ustawodawca w art. 24 ust. 2 uokik nie wskazuje konkretnie, jakiego rodzaju sprzeczność z prawem zachowania przedsiębiorcy stanowi praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów. Dla stwierdzenia naruszenia przez przedsiębiorcę zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, o którym mowa w art. 24 ust. 1 uokik, wystarczy stwierdzenie sprzeczności zachowania przedsiębiorcy z prawem lub dobrymi obyczajami. Z tego względu, przedmiotem niniejszego rozstrzygnięcia Prezesa Urzędu jest wykazanie, że w ustalonym stanie faktycznym Spółka dopuściła się naruszenia art. 49 ust. 1 ukk, poprzez nieobniżanie w przypadku przedterminowej spłaty kredytu konsumenckiego całkowitego kosztu kredytu o koszty prowizji, które dotyczą okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy.

Zgodnie z art. 49 ust. 1 ukk, „W przypadku spłaty całości kredytu przed terminem określonym w umowie, całkowity koszt kredytu ulega obniżeniu o te koszty, które dotyczą okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy, chociażby konsument poniósł je przed tą spłatą”. Ponadto, stosownie do art. 49 ust. 2 ukk: „W przypadku spłaty części kredytu przed terminem określonym w umowie, ust. 1 stosuje się odpowiednio”.

Powyższy przepis został zamieszczony w ukk w wyniku implementacji do polskiego porządku prawnego art. 16 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki oraz uchylającej dyrektywę Rady 87/102/EWG (Dz.U. 2008, L 133, s.66; sprostowania: Dz.U.2009, L 207, s.14; Dz.U. 2010, L 199, s. 40; Dz.U. 2011, L 234, s.46 - dalej: Dyrektywa). Zgodnie z art. 16 ust. 1 Dyrektywy, konsument ma prawo w każdym czasie spłacić w całości lub w części swoje zobowiązania wynikające z umowy o kredyt. W takich przypadkach jest on uprawniony do uzyskania obniżki całkowitego kosztu kredytu, na którą składają się odsetki i koszty przypadające na pozostały okres obowiązywania umowy.

W kwestii interpretacji art. 49 ust. 1 ukk, Prezes UOKiK wspólnie z Rzecznikiem Finansowym przedstawił swoje stanowisko w dniu 16 maja 2016 r., które zostało opublikowane na stronie internetowej Urzędu, pod adresem: https://www.uokik.gov.pl/aktualnosci.php?news_id=12368. Zgodnie z powyższym stanowiskiem, art. 49 ust. 1 ukk należy rozumieć w ten sposób, że w przypadku wcześniejszej spłaty kredytu konsumenckiego następuje obniżenie wszystkich możliwych kosztów składających się na całkowity koszt takiego kredytu, niezależnie od ich charakteru i niezależnie od tego, kiedy koszty te zostały faktycznie poniesione przez kredytobiorcę, z tym że redukcja ta ma charakter proporcjonalny, tj. odnosi się do okresu od dnia faktycznej spłaty kredytu do dnia ostatecznej spłaty określonej w umowie - i to stanowi jedyny wskazany w ukk ogranicznik ustalenia redukcji kosztu kredytu związanego z jego wcześniejszą spłatą. Przedstawione rozważania dotyczące przedterminowej spłaty całego kredytu mają w pełni zastosowanie również w odniesieniu do przedterminowej spłaty części kredytu (o której mowa w art. art. 49 ust. 2 ukk). Należy wskazać, że zgodnie z literalnym brzmieniem art. 49 ust. 1 ukk, przepis ten obejmuje swoim zakresem całkowity koszt kredytu. Definicja całkowitego kosztu kredytu zawarta została z kolei w art. 5 pkt 6 tej ustawy i zgodnie z tym przepisem obejmuje: „wszelkie koszty, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową o kredyt, w szczególności:

a. odsetki, opłaty, prowizje, podatki i marże jeżeli są znane kredytodawcy

b. koszty usług dodatkowych, w szczególności ubezpieczeń, w przypadku gdy ich poniesienie jest niezbędne do uzyskania kredytu lub do uzyskania go na oferowanych warunkach - z wyjątkiem kosztów opłat notarialnych ponoszonych przez konsumenta”.

Tym samym art. 49 ust. 1 ukk nie wyłącza przedmiotowo możliwości obniżenia żadnego z rodzajów kosztów określonych w art. 5 pkt 6 tej ustawy. W ocenie Prezesa Urzędu nie jest uzasadniony pogląd, według którego ustawodawca na potrzeby tego przepisu wprowadza dwie kategorie kosztów: te, których wysokość lub powstanie zależy od okresu, na jaki udzielono kredytobiorcy kredytu, oraz te, które nie są zależne od tego okresu. Przyjęcie takiego podziału byłoby sprzeczne z definicją ustawową całkowitego kosztu kredytu konsumenckiego, a także niespójne z konstrukcją ustawy o kredycie konsumenckim, jej istotą, celem i założeniami. Okoliczność, że „prowizja” jest elementem całkowitego kosztu kredytu, nie jest przy tym kwestionowana przez Spółkę. Art. 49 ust. 1 ukk jasno wskazuje również, że rekalkulacja (redukcja) kosztów odnosi się nawet do tych kosztów, które już zostały poniesione przez konsumenta. Brak jest przedmiotowego wyłączenia opłat podlegających redukcji, jako jednej z kategorii kosztów.

Powyższe stanowisko Prezesa UOKiK w przedmiocie wykładni art. 49 ust. 1 ukk zostało w pełni potwierdzone przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (dalej: TSUE lub Trybunał). W wyroku z dnia 11 września 2019 r., sygn. akt C-383/18 (Lexitor), Trybunał wskazał, że art. 16 ust. 1 Dyrektywy należy interpretować w ten sposób, że prawo konsumenta do obniżki całkowitego kosztu kredytu w przypadku wcześniejszej spłaty kredytu obejmuje wszystkie koszty, które zostały nałożone na konsumenta. Jak wskazał Trybunał, obniżka całkowitego kosztu kredytu obejmuje również koszty, których wysokość nie jest zależna od okresu obowiązywania umowy. Mając na uwadze zasadę prowsłpólnotowej wykładni prawa, w taki sam sposób rozumieć zatem należy art. 49 ukk. Konieczność stosowania prawa krajowego przez państwo członkowskie w zgodzie z normami prawa wspólnotowego akcentowana była również przez Spółkę w niniejszym postępowaniu. Jednoznaczne rozstrzygnięcie przez organ uprawniony wątpliwości w zakresie właściwej interpretacji przepisów Dyrektywy przesądza jednocześnie o sposobie interpretacji implementujących je przepisów prawa krajowego. Uzasadniając rozstrzygnięcie Trybunał przypomniał, że celem Dyrektywy jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony konsumentów. Ów system ochrony opiera się na założeniu, że konsument jest stroną słabszą niż przedsiębiorca zarówno pod względem możliwości negocjacyjnych, jak i ze względu na stopień poinformowania. W celu zagwarantowania tej ochrony art. 22 ust. 3 Dyrektywy zobowiązuje państwa członkowskie do zapewnienia, aby przepisy przyjmowane przez nie w celu wykonania Dyrektywy nie mogły być obchodzone poprzez sposób formułowania umów.

Mając na względzie doniosłość prawną ww. wyroku TSUE i jego znaczenie dla konsumentów (z uwagi na rozpatrywanie pytania prejudycjalnego, złożonego przez polski sąd), jak również zróżnicowaną praktykę podmiotów rynku finansowego, wynikającą z interpretacji tego orzeczenia - Prezes UOKiK przedstawił dnia 2 marca 2020 r. „Stanowisko w sprawie interpretacji art. 49 ustawy o kredycie konsumenckim w kontekście wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 11 września 2019 r. w sprawie C-383/18 (Lexitor)”, opublikowane pod adresem: <https://finanse.uokik.gov.pl/kredyty-konsumenckie/stanowisko-prezesa-uokik-ws-interpretacji-art-49-ustawy-o-kredycie-konsumenckim-w-kontekscie-wyroku-tsue/>.

Twierdzenia i ocena prawna zawarte w tym stanowisku odnoszą się również do sprawy będącej przedmiotem tego postępowania w zakresie zarzutu ujętego w sentencji decyzji.

W toku postępowania Spółka (w piśmie z dnia 10 grudnia 2018 r.) przedstawiła swój sposób interpretacji art. 49 ukk, wskazując, iż niezwracanie kwoty prowizji od konsumentów w związku z wcześniejszą spłatą kredytu nie narusza zbiorowych interesów konsumentów. Jak wskazała Spółka „prowizja jest wynagrodzeniem spółki za czynności przygotowawcze związane z udzieleniem pożyczki. Na te czynności składają się:

W związku z powyższym, w ocenie Spółki: „opisane wyżej czynności nie są powiązane w żaden sposób z okresem spłaty pożyczki, albowiem poprzedzają podpisanie umowy pożyczki i spełniają (co do zasady) podstawową funkcję rekompensaty administracji i organizacji procesu udzielania pożyczek i poniesionych przez EP”.

Powyższe twierdzenia Spółki nie tylko nie znajdują oparcia w brzmieniu Dyrektywy, ale stoją w oczywistej sprzeczności z jej celami i systematyką, jak również są pozbawione obiektywnego uzasadnienia.

W ocenie Prezesa Urzędu, skuteczność prawa konsumenta do obniżki całkowitego kosztu kredytu byłaby osłabiona, gdyby obniżenie kosztów kredytu mogło zostać ograniczone jedynie do kosztów prezentowanych przez kredytodawcę jako zależne od okresu obowiązywania umowy, ponieważ wysokość i podział kosztów są określane jednostronnie przez przedsiębiorcę, a rozliczenie kosztów może obejmować pewną marżę zysku. Ponadto ograniczenie możliwości obniżenia całkowitego kosztu kredytu jedynie do kosztów wyraźnie związanych z okresem obowiązywania umowy pociągałoby za sobą ryzyko, że konsument zostanie obciążony wyższymi jednorazowymi płatnościami w chwili zawarcia umowy o kredyt, ponieważ kredytodawca mógłby próbować ograniczyć do minimum koszty zależne od okresu obowiązywania umowy.

Przedstawione przez Spółkę koszty kredytu, które pokrywane mają być w prowizji (

stanowią w istocie koszty działalności Spółki. Przedsiębiorca podejmując decyzję o podjęciu i sposobie prowadzenia danego rodzaju działalności gospodarczej, w tym przypadku w ściśle uregulowanym obszarze udzielania kredytów konsumenckich, musi uwzględniać obowiązujące w tym obszarze ramy prawne, w szczególności określone przez ustawodawcę limity opłat które mogą być pobrane od klientów oraz sytuacje, w których muszą one podlegać zwrotowi. To decyzje biznesowe przedsiębiorcy dotyczące ukształtowania modelu jego działalności, w tym wpływające na koszty i przychody wiążące się z tą działalnością (np. o odpłatnym posiłkowaniu się wsparciem pośredników kredytowych lub kapitałem obcym, czy o udzielaniu pożyczek na warunkach promocyjnych) powinny być dopasowywane do obowiązujących ram prawnych, a nie na odwrót. Ewentualne zabiegi kredytodawcy polegające na uchylaniu się od rozliczenia i zwrotu odpowiedniej części tych kosztów mogą podlegać ocenie pod kątem odrębnego naruszenia, jako praktyka naruszająca zbiorowe interesy konsumentów. A zatem stosowany przez Spółkę wariant rozliczenia wcześniejszej spłaty kredytu umożliwiłaby w prosty sposób obejście dyspozycji przepisu art. 16 ust. 1 Dyrektywy, co zagrażałoby realizacji celu Dyrektywy, jakim jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony konsumenta, poprzez rozwój przejrzystego rynku kredytowego. Ponadto należy mieć na względzie, że art. 16 ust. 2-5 Dyrektywy przyznaje kredytodawcy prawo do zastrzeżenia prowizji z tytułu wcześniejszej spłaty kredytu. Celem tej regulacji jest umożliwienie kredytodawcy kompensacji kosztów, jakie może ponieść w przypadku wcześniejszej spłaty kredytu przez konsumenta, przy czym możliwość zastrzeżenia takiej prowizji zgodnie z art. 16 Dyrektywy

- jako wyjątek od zasady, że konsument ma prawo dokonać wcześniejszej spłaty kredytu bez ponoszenia kosztów z tego tytułu - jest ściśle ograniczona, a metodologia jej obliczenia została szczegółowo uregulowana. Rozwiązanie przyjęte w art. 16 ust. 2-5 Dyrektywy zabezpiecza więc już interes kredytobiorcy w ten sposób, że pozwala mu skompensować stratę, jaką wyjątkowo mógłby ponieść w związku z faktem, że wcześniejsza spłata kredytu przez konsumenta wygenerowała po jego stronie koszty. Podsumowując, w ocenie Prezesa Urzędu art. 16 ust. 1 Dyrektywy przyznaje konsumentowi, który dokonał wcześniejszej spłaty kredytu prawo do uzyskania proporcjonalnej obniżki całkowitego kosztu tego kredytu, to znaczy wszystkich kosztów określonych w art. 3 lit. g Dyrektywy, nie zaś wyłącznie tych, których wysokość jest powiązana z długością trwania umowy kredytu.

Reasumując, działanie Spółki polegające na nieobniżaniu, w przypadku przedterminowej spłaty kredytu konsumentckiego, całkowitego kosztu kredytu o koszty prowizji, które dotyczą okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy, należy uznać za niezgodne z art. 49 ust. 1 ukk, a w konsekwencji za bezprawne. Jak wskazano wyżej, w myśl zaś art. 49 ust. 2 ustawy o kredycie konsumenckim, w przypadku spłaty części kredytu przed terminem określonym w umowie, ust. 1 art. 49 stosuje się odpowiednio. Mając powyższe na uwadze, przytoczone powyżej rozważania mają zastosowanie również do sytuacji wcześniejszej spłaty części pożyczki.

Dodatkowo zauważyć należy, że art. 49 ukk należy interpretować w sposób możliwie najprostsz dla konsumentów, gdyż to ich ochronę, ze względu na słabszą pozycję, mają zapewniać zapisy Dyrektywy. Dlatego Prezes UOKiK stoi na stanowisku, że metoda obliczania kwoty obniżenia kosztów kredytu, która zapewni odpowiednio wysoki poziom ochrony konsumentów, to metoda liniowa. Metoda ta zakłada proporcjonalne obniżenie całkowitego kosztu kredytu o te koszty, które dotyczą okresu, o który skrócono okres kredytowania. Według słownika języka polskiego „proporcjonalny” oznacza: mający określony stosunek części do całości, wyrażający określony stosunek do jakiejś wielkości; pozostający w takim stosunku do innej wielkości, że gdy tę drugą zwiększymy lub zmniejszymy pewną liczbę razy, pierwsza zwiększy się lub zmniejszy taką samą liczbę razy.

Formuła obliczenia kwoty obniżenia kosztów kredytu - przy użyciu metody liniowej - będzie wymagała ustalenia:

- jaka część poniesionych kosztów kredytu przypada na jeden dzień kalendarzowy;
- liczby dni, o które skrócono okres kredytowania (liczba dni od daty faktycznej spłaty kredytu do określonego w umowie terminu spłaty kredytu).

Kwota obniżenia powinna stanowić iloczyn kosztu przypadającego na 1 dzień kalendarzowy i liczby dni, o które skrócono okres kredytowania.

Metoda liniowa powinna znaleźć odpowiednie zastosowanie również w przypadku spłaty części kredytu przed terminem określonym w umowie.

Zdaniem Prezesa UOKiK, taka metodologia jest zrozumiała i przejrzysta dla konsumentów. Warto też podkreślić, że analogiczne rozwiązanie (liniowy zwrot opłaty) znajduje zastosowanie w odniesieniu do produktów ubezpieczeniowych, w przypadku wypowiedzenia przez ubezpieczającego umowy ubezpieczenia w trakcie okresu ochrony ubezpieczeniowej oraz związanym z tym zwrotem składki. Stosowanie różnych metod wprowadzałoby dodatkową konfuzję na rynku finansów osobistych. Powyższe potwierdza, że metoda liniowa jest nie tylko zrozumiała i łatwa do zastosowania, ale też - w ocenie

Prezesa UOKiK - najlepiej oddaje równowagę stron, jak również zapewnia transparentność oraz niepodatność na manipulację w zakresie struktury rat kredytowych.

Naruszenie zbiorowego interesu konsumentów.

Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów nie podaje definicji „zbiorowego interesu konsumentów”, wskazując jednak w przepisie art. 24 ust. 3, że nie jest nim suma indywidualnych interesów konsumentów. Godzenie w zbiorowe interesy konsumentów może polegać zarówno na ich naruszeniu, jak i na samym zagrożeniu im. Dla stwierdzenia naruszenia zbiorowych interesów konsumentów istotne jest ustalenie, że konkretne działanie przedsiębiorcy nie ma ściśle określonego adresata, lecz zostało skierowane do nieoznaczonego z góry kręgu podmiotów. Jak podnosi się w doktrynie, w pojęciu praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów mieści się także działanie przedsiębiorcy skierowane wprawdzie do oznaczonych (zindywidualizowanych), ale za to dostatecznie licznych konsumentów, o ile przy tym konsumentów tych łączy jakaś wspólna cecha rodzajowa. Wówczas poszkodowana zostaje pewna grupa konsumentów, niebędąca jedynie - z punktu widzenia przedsiębiorcy stosującego daną praktykę - zbiorowością przypadkowych jednostek, lecz stanowiącą określoną i odrębną kategorię konsumentów, reprezentującą w znacznym stopniu wspólne interesy¹. Należy zatem przyjąć, że zbiorowy interes konsumentów nie musi odnosić się do nieograniczonej liczby konsumentów, których nie da się zindywidualizować, gdyż brak indywidualizacji nie sprzeciwia się możliwości wyodrębnienia kategorii bądź zbioru konsumentów o pewnych cechach. Oznacza to, że nie ilość faktycznych, potwierdzonych naruszeń, ale przede wszystkim ich charakter, a w związku z tym już sama możliwość wywołania negatywnych skutków wobec określonej zbiorowości przesądza o naruszeniu zbiorowego interesu.

Wskazana praktyka Spółki dotyczy nieograniczonej liczby konsumentów, których nie sposób zindywidualizować, tj. nieoznaczonej grupy konsumentów, którzy zawarli ze Spółką umowę o kredyt konsumencki oraz zdecydowali się na skorzystanie z uprawnienia do przedterminowej spłaty kredytu a także tych którzy mogli zdecydować się na wcześniejszą spłatę kredytu, ale w związku z kwestionowaną praktyką - ostatecznie nie skorzystali z takiej możliwości (z uwagi na brak rozliczenia części kosztów pożyczki).

Z tego względu, w ocenie Prezesa Urzędu, interes konsumentów, który mógł zostać naruszony w wyniku działań podejmowanych przez Spółkę nie stanowi sumy indywidualnych interesów poszczególnych klientów, lecz ma charakter zbiorowy, co przesądza o możliwości uznania, iż działania te godzą w zbiorowy interes konsumentów.

W niniejszej sprawie Spółka naruszyła majątkowy interes konsumentów poprzez niezwracanie im w przypadku spłaty kredytów przed terminem określonym w umowach, części prowizji, która dotyczy okresu, o który skrócono czas obowiązywania umów. Ponadto, uznać należy, że konsumenci pozbawieni zostali wymiernych korzyści finansowych, które wiązać powinny się dla nich ze spłatą pożyczki w części lub całości przed terminem jej obowiązywania. Stosowane przez Spółkę postanowienie pkt I ust. 2a Umowy mogło zniechęcić ich do spłaty kredytu przed terminem, skoro wiązało się to jedynie z uszczupleniem należności z tytułu oprocentowania i „kosztów opłaty za ryzyko”, bez redukcji kosztów prowizji.

Reasumując, zgromadzony w sprawie materiał dowodowy i ustalony na jego podstawie stan faktyczny dają podstawę do przyjęcia, iż w opisanym przypadku doszło do naruszenia przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, a zachowanie Spółki spełnia wszystkie przesłanki umożliwiające stwierdzenie, że stosowała ona praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów.

Stwierdzenie zaniechania stosowania przez Spółkę praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów wskazanej w pkt I. sentencji decyzji.

¹M. Szydło, Publicznoprawna ochrona zbiorowych interesów konsumentów, Monitor Prawniczy 2004/17/791.

Zgodnie z art. 27 ust. 1 i ust. 2 uokik, w przypadku zaprzestania stosowania przez przedsiębiorcę praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów nie wydaje się decyzji, o której mowa w art. 26 uokik, natomiast Prezes Urzędu wydaje w tym przypadku decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, jednocześnie stwierdzając zaniechanie jej stosowania. W toku postępowania, pismem z dnia 26 marca 2019 r., Spółka przedstawiła ostateczną, nową wersję Umowy (po zmianach) wprowadzoną do stosowania w obrocie konsumenckim, w której uwzględniono zmiany wynikające z dostosowania regulacji wzorca do treści art. 49 ukk. Jako dzień wprowadzenia wzorca do obrotu, wskazano datę 4 listopada 2019 r. Prezes Urzędu, oceniając wprowadzone zmiany, uznał, iż zmiany te usuwają występujące wcześniej nieprawidłowości. Z kolei wprowadzone następnie zmiany w lutym 2020 r. nie objęły zagadnienia objętego zarzutem w niniejszym postępowaniu. W szczególności należy wskazać, iż nadanie pkt 3 Umowy ostatecznej, zmienionej treści: „Pożyczkobiorca ma prawo w każdym czasie do spłaty kwoty pożyczki przed terminem obowiązywania określonym w umowie. W takim przypadku całkowity koszt pożyczki ulega obniżeniu o tę część oprocentowania, prowizji, opłaty za ryzyko oraz opłaty za usługę Dostawa w domu, która dotyczy okresu o który skrócono czas obowiązywania umowy. Rozliczenie pożyczki (należnej Pożyczkobiorcy nadpłaty kosztów) nastąpi w terminie 14 dni, od dokonania całkowitej spłaty pożyczki. W przypadku przedterminowej częściowej spłaty kwoty pożyczki odpowiedniemu zmniejszeniu ulega liczba rat pożyczki pozostałych do spłaty oraz wysokość ostatniej raty. Nie ulega zmianie wysokość rat pożyczki wymagalnych po dniu dokonania częściowej spłaty pożyczki przed terminem określonym w umowie (...)” - nie zmienia stanu zgodności regulacji umownej z przepisem art. 49 ukk, wprowadzonego na mocy zarządzenia Prezesa Zarządu Euro Providus S.A. w Częstochowie Nr .

Reasumując, wprowadzone zmiany dają podstawy do stwierdzenia, że Spółka zaprzestała stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów opisanej w pkt I sentencji decyzji, z dniem 3 listopada 2019 r., tj. w ostatnim dniu przed wprowadzeniem do stosowania nowego wzoru Umowy w wersji przedstawionej Prezesowi Urzędu.

Mając powyższe na względzie, orzeczono jak w pkt I. sentencji decyzji.

Usunięcie skutków naruszeń

W przypadku decyzji wydawanych na podstawie art. 27 ust. 1 i ust. 2 uokik, przepis art. 26 ust. 2 uokik znajduje odpowiednie zastosowanie. Decyzja o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i stwierdzająca zaniechanie jej stosowania może zatem określać środki usunięcia trwających skutków naruszenia zbiorowych interesów konsumentów, m.in. w postaci: zobowiązania przedsiębiorcy do złożenia jednokrotnego lub wielokrotnego oświadczenia o określonej treści lub formie. Katalog środków usunięcia trwających skutków naruszenia jest przykładowy. W związku z tym Prezes UOKiK może nałożyć na przedsiębiorcę inne niż wymienione w ustawie środki usunięcia trwających skutków naruszenia, które są adekwatne do rodzaju stwierdzonego naruszenia oraz skutków, które naruszenie wywołało. Ocena adekwatności działań zmierzających do usunięcia skutków niedozwolonego zachowania musi być dokonana z uwzględnieniem możliwie najszerszego kontekstu postępowania przedsiębiorcy, któremu zarzucana jest praktyka o trwających skutkach.

W ocenie Prezesa Urzędu, w niniejszym stanie faktycznym Spółka nie podjęła czynności, które zmierzałyby do usunięcia trwających skutków naruszenia zbiorowych interesów konsumentów. W dalszym ciągu dysponuje ona środkami pobranymi od konsumentów z tytułu nieobniżania w przypadku przedterminowej spłaty kredytu konsumenckiego całkowitego kosztu kredytu o koszty prowizji, które dotyczą okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy. Tym samym, w dacie wydania niniejszej decyzji nieusunięte pozostają ekonomiczne, skutki dokonanego przez Spółkę naruszenia. Zdaniem Prezesa Urzędu, konieczne jest zatem skierowanie do konsumentów jasnego i zrozumiałego komunikatu, który wskaże konsumentom przedmiot rozstrzygnięcia Prezesa UOKiK oraz wynikające dla nich, z jego uprawomocnienia się, skutki.

Dla usunięcia przez Spółkę trwających skutków naruszenia opisanego w sentencji decyzji, niezbędne jest zatem to, aby konsumenci, którzy zostali objęci skutkami ww. praktyki, mogli się o niej dowiedzieć i wystąpić do Przedsiębiorcy z odpowiednim wnioskiem (reklamacją) o zwrot nadpłaconej kwoty pożyczki.

W niniejszej sprawie Prezes Urzędu uznał za adekwatne zobowiązać Spółkę do:

1) złożenia jednokrotnego oświadczenia o następującej treści:

„W związku z decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wydaną w dniu 2020 r. nr RWR/2020 Euro Providus S.A. z siedzibą w Częstochowie informuje, że stosowała praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów polegającą na nieobniżaniu, w przypadku przedterminowej spłaty kredytu konsumenckiego, całkowitego kosztu kredytu o koszty prowizji, które dotyczą okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy, co jest niezgodne z art. 49 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim (Dz.U. z 2019 r. poz. 1083) oraz godzi w zbiorowe interesy konsumentów. Decyzja Prezesa UOKiK nr RWR.../2020 z dnia 2020 r. dostępna jest pod adresem www.uokik.gov.pl”, w następujący sposób:

[1] czarną czcionką (kod szesnastkowy RGB #000000) ARIAL na białym tle (kod szesnastkowy RGB #ffffff),

[2] tekst powyższego oświadczenia wyjustowany,

[3] czcionką pogrubioną (bold) fragment: *„Euro Providus S.A. z siedzibą w Częstochowie informuje, że stosowała praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów polegającą na nieobniżaniu, w przypadku przedterminowej spłaty kredytu konsumenckiego, całkowitego kosztu kredytu o koszty prowizji, które dotyczą okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy”*,

[4] w górnej części strony głównej domeny www.europrovidus.com i na każdej innej stronie internetowej przedsiębiorcy zastępującej tę stronę w przyszłości, bez możliwości zamknięcia informacji przez użytkownika; oświadczenie ma być widoczne przez cały czas, gdy użytkownik jest na stronie (oświadczenie nie może przybrać formy np. rotacyjnego banera czy slajdera),

[5] czcionka powinna odpowiadać wielkości czcionki zwyczajowo używanej na ww. stronie internetowej, tekst umieszczony w ramce, o rozmiarze takim, aby była ona w całości wypełniona oświadczeniem, o którym mowa w niniejszym punkcie, z uwzględnieniem marginesu 2,5 cm z każdej strony,

[6] fragment: *„Decyzja Prezesa UOKiK nr RWR .../20120”* będzie stanowić hipertączę prowadzące do strony internetowej https://decyzje.uokik.gov.pl/bp/dec_prez.nsf;

[7] powyższe oświadczenie powinno znajdować się na stronie przez okres trzech miesięcy od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji,

2) przekazania przez Euro Providus S.A. z siedzibą w Częstochowie listem poleconym w terminie miesiąca od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji każdemu konsumentowi, który w okresie od 16 maja 2016 r. do dnia 3 listopada 2019 r. spłacił przed terminem (przed zakończeniem umowy) pożyczkę uzyskaną w Euro Providus S.A. z siedzibą w Częstochowie albo w okresie od dnia 16 maja 2016 r. do dnia 3 listopada 2019 r. zawarł „Umowę pożyczki gotówkowej nr...” i spłacił ją przed terminem (przed zakończeniem umowy) , następującej informacji:

„W związku z decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wydaną w dniu 2020 r. nr RWR .../2020 Euro Providus z siedzibą w Częstochowie informuje, że stosowała praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów polegającą na nieobniżaniu, w przypadku przedterminowej spłaty kredytu konsumenckiego, całkowitego kosztu kredytu o koszty prowizji, które dotyczą okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy, co jest niezgodne z art. 49 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim (Dz.U. z 2019 r. poz. 1083) oraz godzi w zbiorowe interesy konsumentów.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że w związku z wcześniejszą spłatą przez Panią/Pana pożyczki w celu odzyskania nadpłaconej kwoty istnieje możliwość złożenia reklamacji. Reklamację należy przestać pocztą na adres:[Euro Providus S.A. uzupełni adres], złożyć osobiście w lokalu spółki albo w oddziale Euro Providus S.A. lub przestać drogą mailową na adres:[Euro Providus S.A. uzupełni adres mailowy] wraz ze wskazaniem sposobu dokonania zwrotu nadpłaconej kwoty (np. przelew na konto pożyczkobiorcy, przekaz pocztowy na adres pożyczkobiorcy etc.)”.

3) dokonania zwrotu - w ramach przysporzenia konsumenckiego - części prowizji proporcjonalnie do okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy pożyczki w związku z jej wcześniejszą spłatą, konsumentom, którzy w okresie od 16 maja 2016 r. do dnia 3 listopada 2019 r. spłacili przed terminem (przed zakończeniem umowy) pożyczkę uzyskaną w Euro Providus S.A. z siedzibą w Częstochowie albo w okresie od dnia 16 maja 2016 r. do dnia 3 listopada 2019 r. zawarli „Umowę pożyczki gotówkowej nr...” i spłacili ją przed terminem (przed zakończeniem umowy) i złożą reklamację, o której mowa w pkt II.2 sentencji niniejszej decyzji. Ww. zwrotu Euro Providus S.A. z siedzibą w Częstochowie dokona w terminie 30 (trzydziestu) dni od złożenia reklamacji, w sposób wskazany przez konsumenta w ww. reklamacji.

Mając powyższe na względzie, Prezes Urzędu orzekł jak w pkt II decyzji.

Koszty postępowania

Zgodnie z art. 80 uokik Prezes Urzędu rozstrzyga o kosztach, w drodze postanowienia, które może być zamieszczone w decyzji kończącej postępowanie. Natomiast w myśl art. 77 ust. 1 uokik, jeżeli w wyniku postępowania Prezes UOKIK stwierdził naruszenie przepisów ustawy, przedsiębiorca, który dopuścił się tego naruszenia, jest obowiązany ponieść koszty postępowania. Analogicznie - stosownie do treści przepisu art. 264 § 1 k.p.a. - jednocześnie z wydaniem decyzji organ administracji publicznej ustali w drodze postanowienia wysokość kosztów postępowania, osoby zobowiązane do ich poniesienia oraz termin i sposób ich uiszczenia. Do kosztów postępowania - zgodnie z art. 263 § 1 k.p.a. - zalicza się (...) również koszty doręczenia stronom pism urzędowych. Postępowanie w sprawie stosowania przez Spółkę praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów zostało wszczęte z urzędu, a w jego wyniku Prezes Urzędu stwierdził naruszenie przepisów uokik. Kosztami postępowania są wydatki związane z korespondencją prowadzoną przez Prezesa Urzędu ze stroną i w związku z tym postanowiono obciążyć Spółkę kosztami postępowania w wysokości 31,20 zł (słownie złotych: trzydzieści jeden 20/100 .

Koszty niniejszego postępowania Spółka obowiązana jest wpłacić na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie:

NBP O/O Warszawa 51 1010 1010 0078 7822 3100 0000.

Mając na uwadze powyższe, Prezes Urzędu orzekł jak w pkt III decyzji.

POUCZENIE

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 uokik w związku z art. 479²⁸ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. 2019 poz. 1460 ze zm.) od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie miesiąca od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 9 w związku z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2019 r., poz. 785 ze zm. - dalej „uksc”), odwołanie od decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów podlega opłacie stałej w kwocie 1000 zł.

Zgodnie z art. 103 ust. 1 i ust. 2 uksc, Sąd może przyznać zwolnienie od kosztów sądowych osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej niebędącej osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli wykazała, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie. Spółka handlowa powinna wykazać także, że jej wspólnicy albo akcjonariusze nie mają dostatecznych środków na zwiększenie majątku spółki lub udzielenie spółce pożyczki. Zgodnie z art. 105 ust. 1 zd. 1 uksc, wniosek o przyznanie zwolnienia od kosztów sądowych należy zgłosić na piśmie lub ustnie do protokołu w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy.

Stosownie do treści art. 117 § 1 k.p.c. strona zwolniona przez sąd od kosztów sądowych w całości lub części, może domagać się ustanowienia adwokata lub radcy prawnego. Jednocześnie art. 117 § 3 k.p.c. stanowi, że osoba prawna lub inna jednostka organizacyjna, której ustawa przyznaje zdolność sądową, niezwolniona przez sąd od kosztów sądowych, może się domagać ustanowienia adwokata lub radcy prawnego, jeżeli wykaże, że nie ma dostatecznych środków na poniesienie kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego. Zgodnie z art. 117 § 4 zd. 1 k.p.c. wniosek o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego strona zgłasza wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych lub osobno, na piśmie lub ustnie do protokołu, w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy.

W przypadku jednak kwestionowania wyłącznie postanowienia o kosztach zawartego w punkcie III niniejszej decyzji, stosownie do art. 81 ust. 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów przysługuje zażalenie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie tygodniowym od dnia doręczenia niniejszej decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 9 uksc w zw. z art. 32 ust. 2 uksc, zażalenie od postanowienia Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, podlega opłacie stałej w kwocie 500 zł.

Otrzymuje:

[pełnomocnik]

